YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
11 päivänä joulukuuta 1997 *

Asiassa C-83/97,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja Götz zur Hausen, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Saksan liittotasavalta, asiamiehinään liittovaltion talousministeriön Ministerialrat Ernst Röder ja saman ministeriön Oberregierungsrat Bernd Kloke, osoite D-53107 Bonn,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (EYVL L 206, s. 7) noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann (esittelevä tuomari) sekä tuomarit M. Wathelet, J. C. Moitinho de Almeida, J.-P. Puissochet ja L. Sevón,

julkisasiamies: N. Fennelly,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 23.10.1997 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 24.2.1997 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (EYVL L 206, s. 7, jäljempänä direktiivi) noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

2 Direktiivin 23 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan kahden vuoden kuluessa sen tiedoksiantamisesta ja ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Koska direktiivi oli annettu Saksan liittotasavallalle tiedoksi 5.6.1992, määräaika direktiivin täytäntöönpanemista varten oli päättynyt Saksan osalta 5.6.1994.

3 Koska komissiolle ei ollut ilmoitettu tai annettu muuten tietoja toimenpiteistä direktiivin saattamiseksi osaksi Saksan kansallista oikeusjärjestystä, se kehotti 9.8.1994 päivätyllä virallisella huomautuksella perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisesti Saksan hallitusta esittämään huomautuksensa kahden kuukauden määräajassa.

4 Saksan hallitus vastasi 25.10.1994 päivätyllä kirjeellään, että Saksan viranomaiset valmistelivat parhaillaan direktiivin noudattamisen edellyttämiä säännöksiä ja että ennen näiden säännösten antamista direktiiviä sovelletaan voimassa olevien säännösten perusteella. Saksan hallitus väitti, että direktiivin luontotyyppien suojelua koskevat säännökset eivät vielä olleet merkityksellisiä yhteisön etuun liittyvien alueiden kannalta, että lajien suojelua koskevat säännökset oli jo suurelta osin pantu täytäntöön Saksan voimassa olevalla luonnonsuojelulailla ja että yleensä ottaen direktiivissä oli joitakin sellaisia epätäsmällisyyksiä, jotka vaikeuttivat sen täytäntöönpanoa.

5 Koska komissio ei ollut saanut ilmoitusta suositelluista täytäntöönpanotoimenpiteistä, se lähetti 28.11.1995 Saksan hallitukselle perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä ryhtymään lausunnon noudattamisen edellyttämiin toimenpiteisiin kahden kuukauden kuluessa siitä, kun lausunto oli annettu tiedoksi. Perusteltuun lausuntoon ei vastattu.

6 Komissio päätti näin ollen nostaa nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

7 Saksan hallitus ei kiistä sitä, että se ei ole toteuttanut kaikkia direktiivin täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä. Se korostaa kuitenkin, että toimivaltaiset viranomaiset sovelsivat direktiiviä suoraan direktiivin täytäntöönpanoa koskevan

määräajan päätyttyä ja että voimassa olevia kansallisia säännöksiä tulkitaan siten, että ne ovat sopusoinnussa yhteisön oikeuden kanssa. Saksan hallitus lisäsi, että erityisesti direktiivin täytäntöönpanoa koskeva laki aiottiin antaa lähiaikoina.

8 Koska Saksan liittotasavalta ei ole säädetyssä määräajassa pannut direktiiviä täytäntöön, komission kannetta on pidettävä perusteltuna.

9 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan pelkkiä hallinnon tarpeen mukaan muutettavissa olevia hallinnollisia menettelyjä, joilta puuttuu asianmukainen julkisuus, ei voida pitää EY:n perustamissopimuksen 189 artiklan nojalla jäsenvaltioille, joille direktiivi on osoitettu, kuuluvan velvoitteen pätevänä täytäntöönpanemisena (ks. erityisesti asia C-242/94, komissio v. Espanja, tuomio 12.10.1995, Kok. 1995, s. I-3031, 6 kohta).

10 Näin ollen on todettava, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut direktiivin 23 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

Oikeudenkäyntikulut

11 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Saksan liittotasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska Saksan liittotasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY 23 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

2) Saksan liittotasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Gulmann Wathelet Moitinho de Almeida

Puissochet Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä joulukuuta 1997.

R. Grass C. Gulmann

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja